

KLIMAATBESTENDIGE TUIN

Je tuin voorbereiden op de klimaatverandering

www.tuineninbeweging.be

KLIMAATOPWARMING

= klimaatscenario's geven aan dat de gemiddelde temperatuur in de zomer meer dan 2,8 graden warmer zal zijn in 2050 ten opzichte van 1990 door de opwarming van de Aarde. Hittegolven zullen vaker voorkomen en langer duren.

HITTE EILAND EFFECT

Urban Heat Island Effect (UHI)

= het fenomeen dat de temperatuur in een stedelijk gebied gemiddeld hoger is dan in het omliggende landelijk gebied, de absorptie van zonlicht door de in de stad aanwezige donkere materialen en de relatief lage windsnelheden. Meer groen in de stad verminderen het UHI.

WAT IS NU AL HET EFFECT VAN KLIMAATVERANDERING?

- De jaarlijkse gemiddelde temperatuur in Vlaanderen en Nederland is sterk toegenomen (+2,5 °C).
 - Er worden meer tropische dagen (≥ 30 °C) geregistreerd en hittegolven komen frequenter voor.
 - De jaarlijkse gemiddelde hoeveelheid neerslag neemt toe.
 - De winters zijn natter en in de zomer onweert het vaker en intenser.
 - De zeespiegel stijgt en het zeewater wordt warmer.
-

Doel

- Je huis koelen met groen
- Je tuin aangenaam maken om te vertoeven

Je huis koelen met groen

Kernboodschap=

de zon (warmte) buiten houden

Isolatie met groen

heeft slechts klein effect

Mogelijke manieren om je huis te koelen met groen

01

Schaduwboom of – bomen

Zeer efficiënte, aangename en natuurlijke manier om de zon buiten te houden, multifunctioneel, te gebruiken als zitplek

02

Groendak

Isolerend effect, maar vrij beperkt. Wel koelte creatie door verdamping van vocht.

03

Gevelgroen op zuidmuur

Isolerend effect, maar vrij beperkt. Wel koelte creatie door verdamping van vocht.

Je tuin aangenamer maken

Dit is de focus in deze
workshop!

PRINCIPES

- Water:
 - recuperatie van regenwater
 - waterelement
- Planten
 - bomen
 - borderplanten
 - gazon
- Materialenkeuze
 - verhardingen

STAPPENPLAN

1. Recuperatie van regenwater
2. Bomen & struiken: structuur van je tuin aanpassen
3. Borderplanten aangepast aan de hitte
4. Gazon
5. Waterelement
6. Verhardingen
7. Materialenkeuze
8. Hulpmiddelen

01

RECUPERATIE REGENWATER

- zoveel mogelijk!
- streven naar zo weinig mogelijk/ liefst geen leidingwater gebruiken in de tuin
- start je berekening met:
- <https://www.tuineninbeweging.be/dimensionering-regenwaterput>

02

BOMEN & STRUIKEN

- min. 1 boom per bewoner
- klimaatresistente soorten bomen --> zie lijst
- struiken --> zie lijst

BOMEN

Goede schaduwbomen:

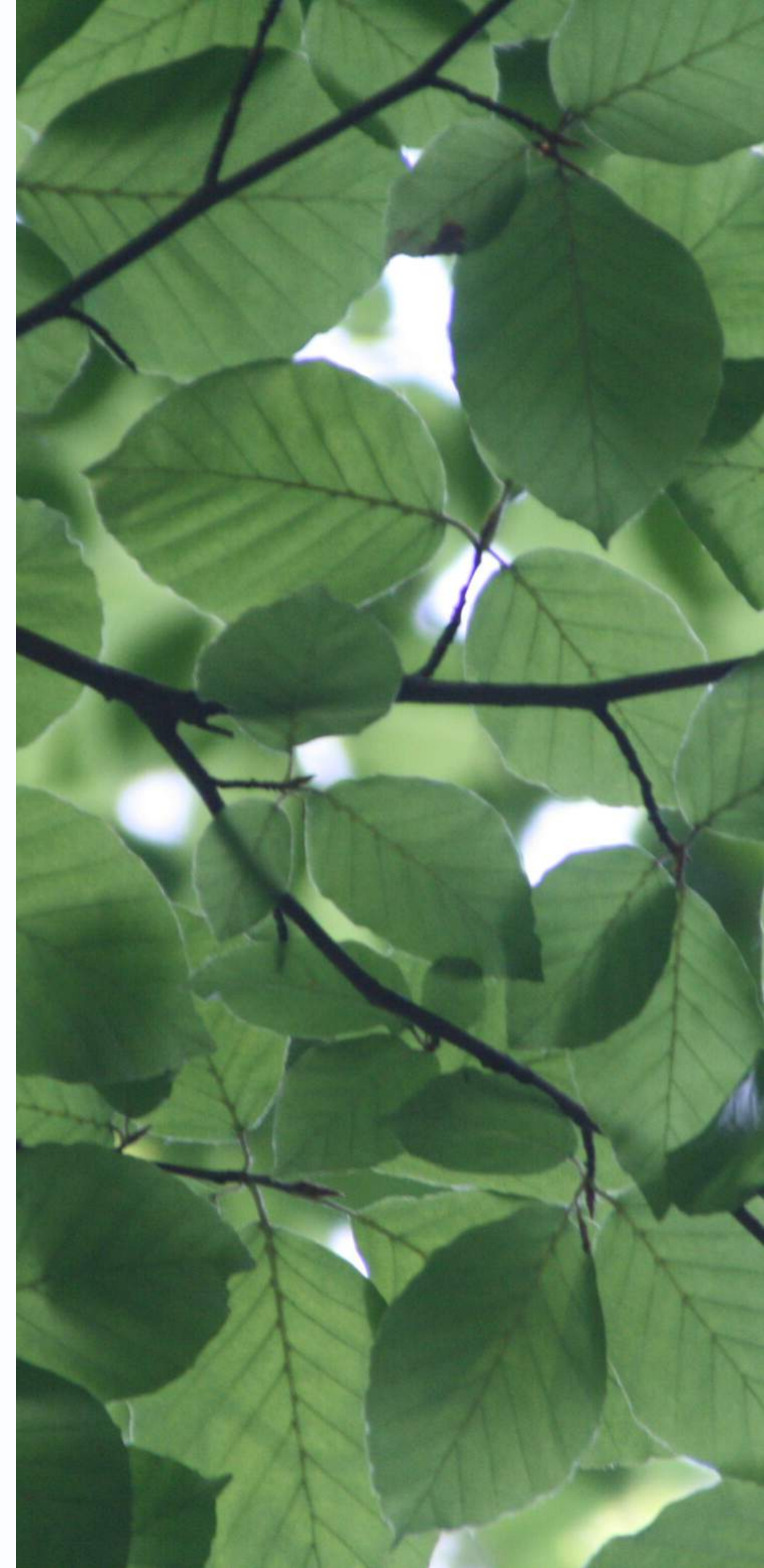
- esdoorn (Acer - vele soorten!)
- moerbei (Morus nigra)
- catalpa (kies voor een niet-geënte soort)

Minder dichte kruin:

- valse christusdoorn (Gleditsia 'Sunburst')
- amberboom (Liquidambar styraciflua)

Een boom geeft veel koelere schaduw dan een zonnedoek of parasol: dat komt omdat een boom vocht afgeeft wat verkoelend werkt in combinatie met schaduw (neveleffect).

Naast bomen natuurlijk ook struiken, klimplanten, ...:
gelaagdheid

03

BORDERPLANTEN

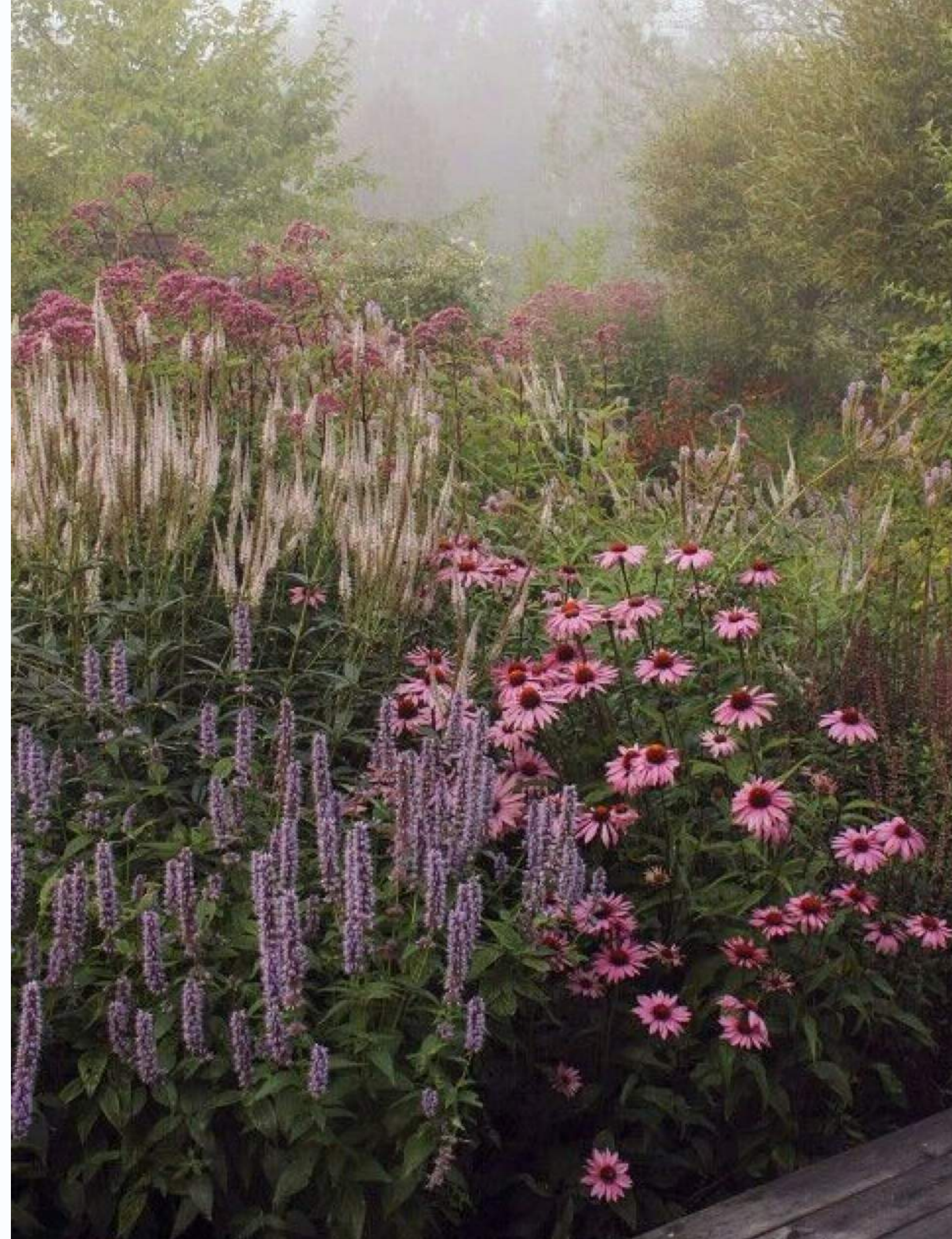
- bodem bedekt houden = minder snel uitdrogen
- stenige omgeving: mediterrane soorten = kruiden
- prairieplanten à la Piet Oudolf
- check juiste plant op de juiste plaats (bodemsoort)

BORDERPLANTEN

Lijst voor zonnige plekken

Agastache 'Blue Fortune'

BORDERPLANTEN

Eryngium planum

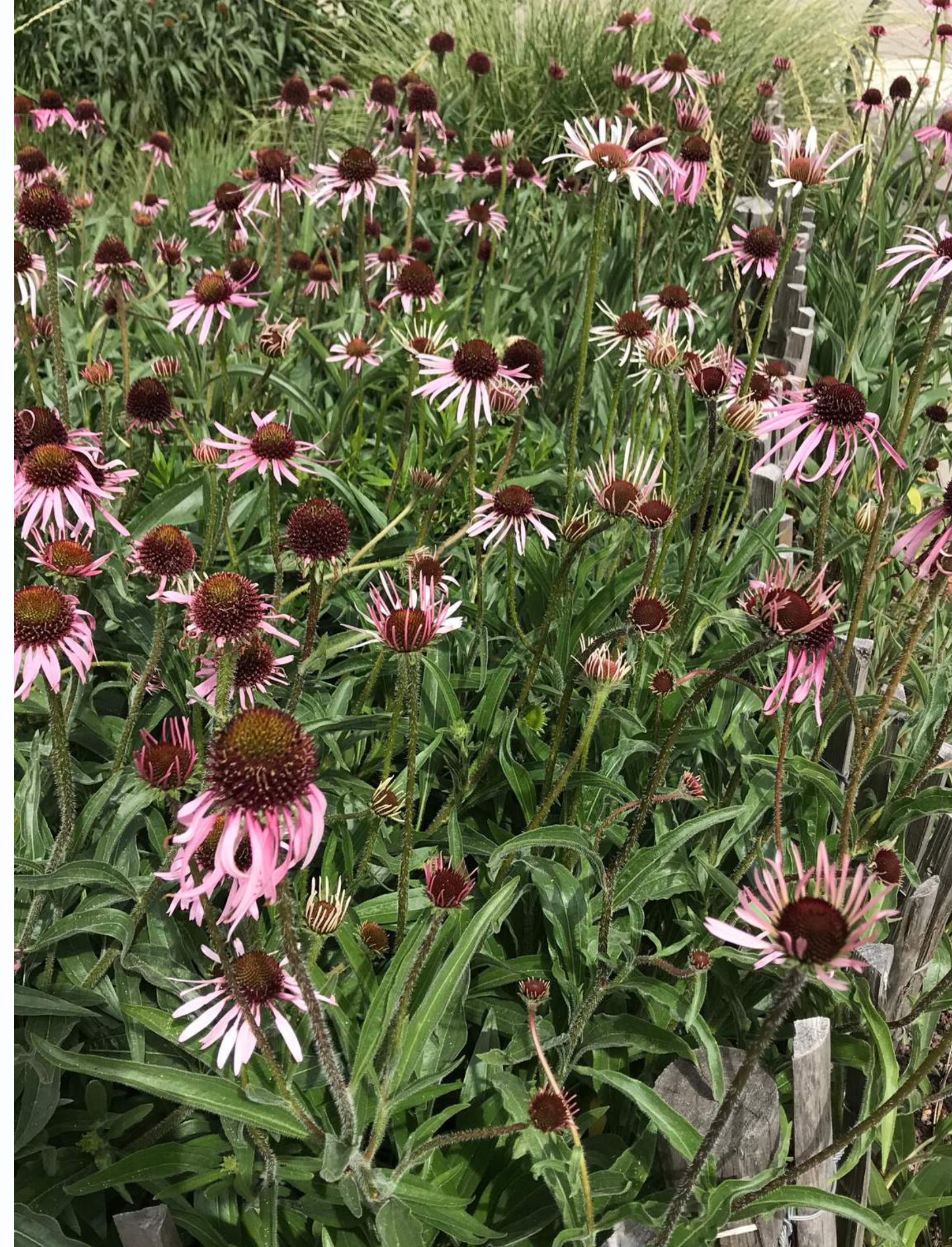
BORDERPLANTEN

Veronica longifolia 'Schneeriesin'

BORDERPLANTEN

Echinacea 'Fatal Attraction'

BORDERPLANTEN

Veronica 'Eveline'

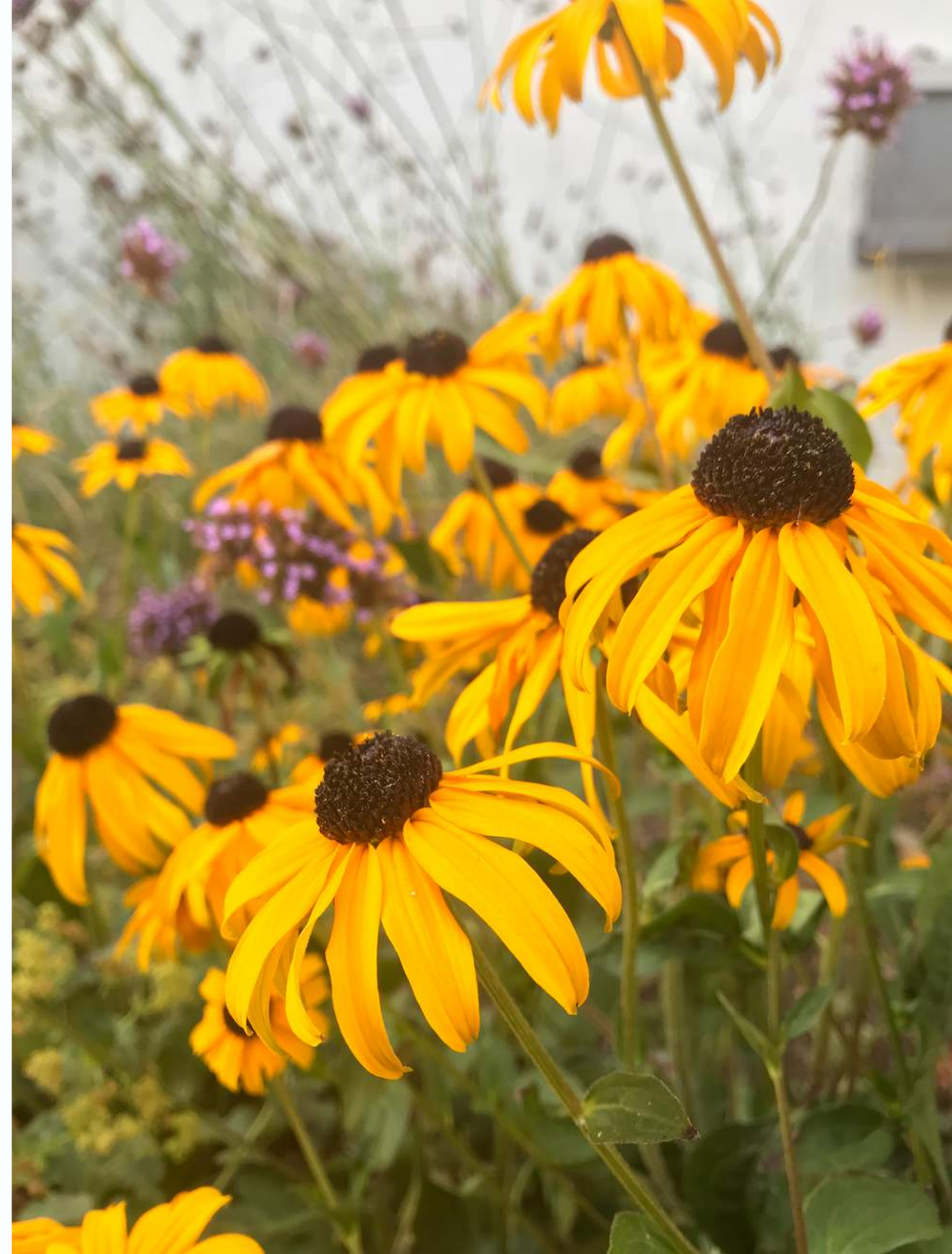
BORDERPLANTEN

Achillea 'Walter Funcke'

BORDERPLANTEN

Rudbeckia fulgida 'Goldsturm'

BORDERPLANTEN

Veronica longifolia 'Charlotte'

BORDERPLANTEN

Phlomis russeliana

BORDERPLANTEN

Verbena bonariensis

BORDERPLANTEN

Sedum spectabile

BORDERPLANTEN

Gaura lindheimeri

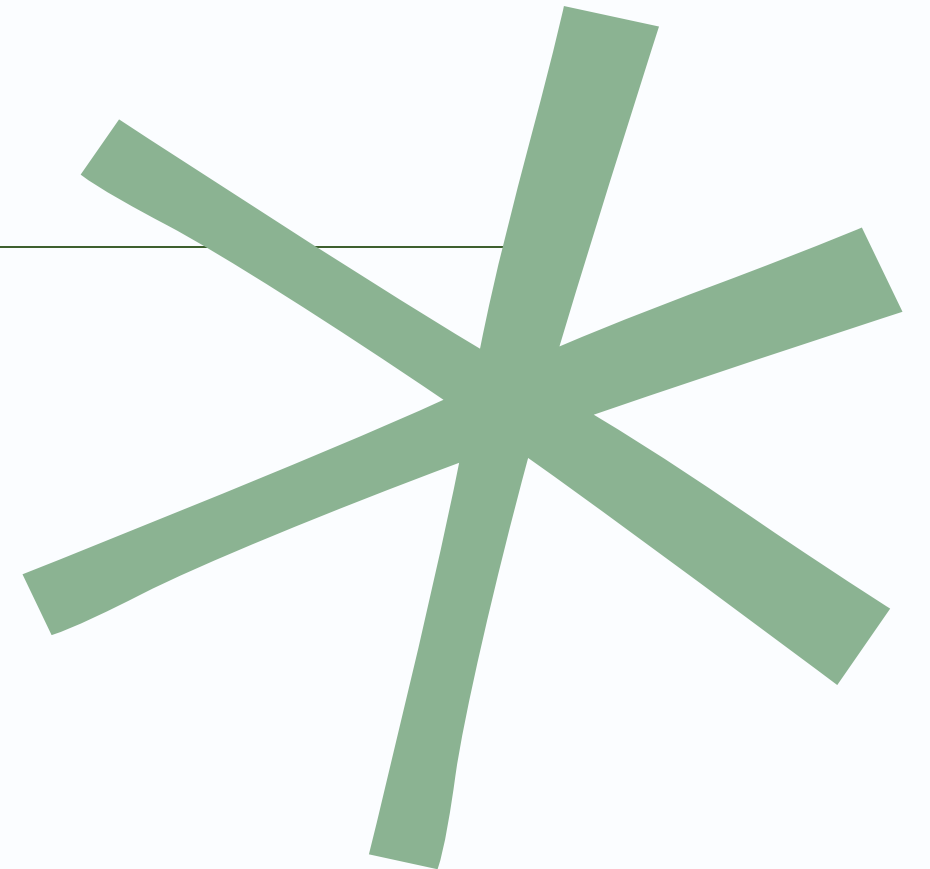
BORDERPLANTEN

Persicaria amplexicaulis 'Delgado Macho'

Investeer in planten

- Geef planten voldoende ruimte in je tuin: zij zijn de hoofdspelers!
- Creëer een mini jungle/oase/secret garden in je tuin met behulp van véél planten: schaduw!
- Spendeer minimum 50% van je tuinbudget aan plantmateriaal: planten kosten niet veel geld
- Het hoort bij een (levende) tuin dat planten soms doodgaan of niet aanslaan, investeer in nieuwe (mét juiste plant op de juiste plaats principe!), dat hoort er gewoon bij.
- Zorg dat je een voldoende groot budget hebt voor plantmateriaal, dan wordt je tuin een feest!

04

GAZON

- oppervlakte gazon beperken
- andere kijk op gazon

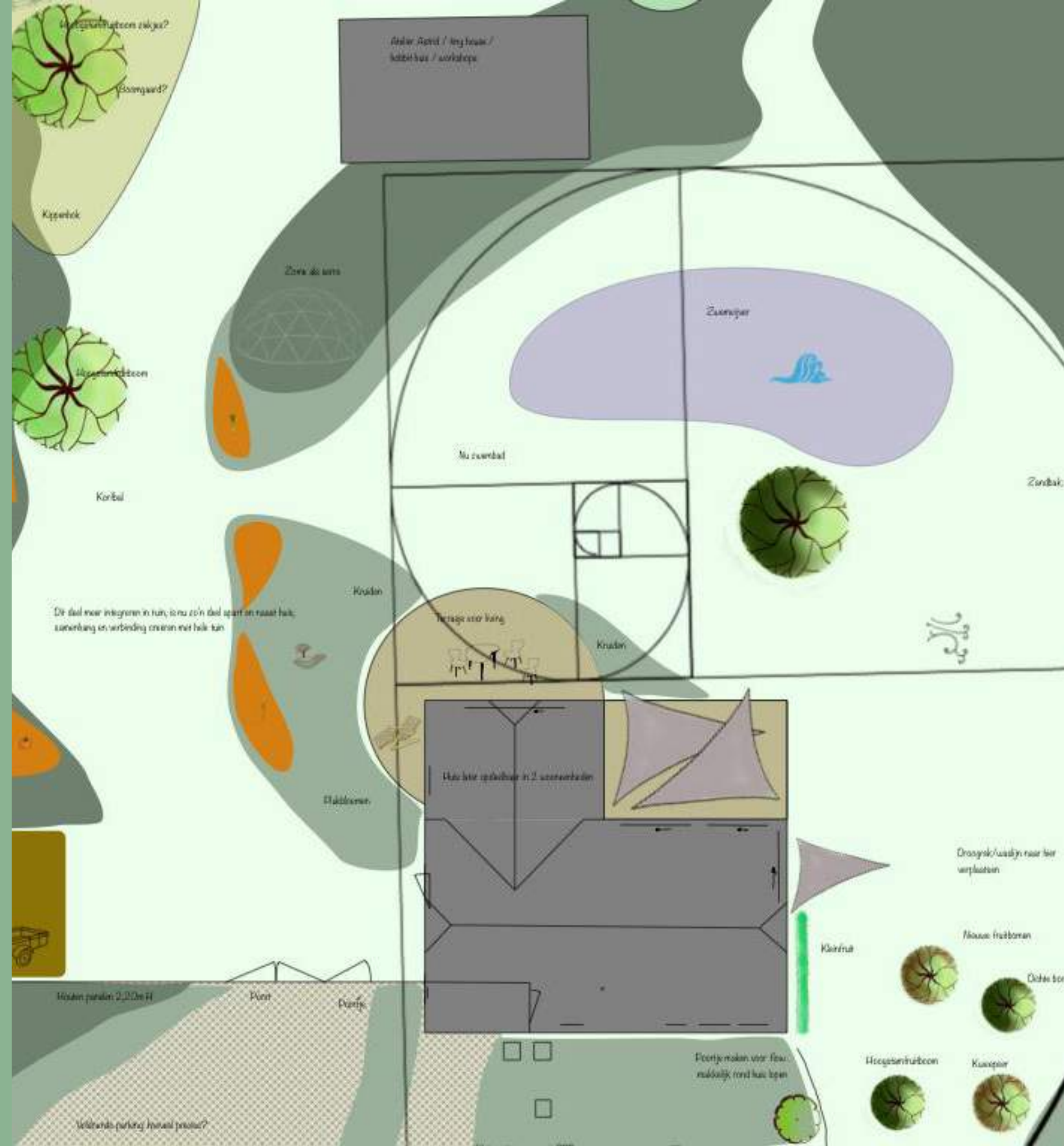
GAZON

Moeten we anders gaan denken over gazon?

- hoe 'proper' moet het gazon zijn?
- hoe 'strak'?
- hoe '(on)kruid vrij? (klavers vaak nog groen)
- Is geel in zomer oké voor jou?
- gras onder bomen willen is vechten tegen natuur

WATERELEMENT

- temperend effect van water
- klein, groter of groot
- waterschaal, plunge pool tot zwembijver
- duurzaam waterbeheer

06

VERHARDINGEN

- zo weinig mogelijk
- zo veel mogelijk waterinfiltratie ter plekke om wateroverlast te voorkomen
- water opvangen waar mogelijk (zie regenwaterrecup)
- halfverhardingen ipv totaalverhardingen
- halfverhardingen: steen of hout
- smallere paadjes of geen verharde paadjes

07

MATERIALENKEUZE

- duurzame keuzes: ecologische materialen + die lang meegaan
- kleuren: licht of donker
- warmte opslag capaciteit bekijken: betonnen terras blijft lang warm als zon er op schijnt

08

HULPMIDDELEN

- zonnedoek (niet zaligmakend)
- pergola met lamellen of begroeid met klimplant(en)
- waterparels
(terracottem/perliet/vermiculiet) toevoegen aan plantvakken en gazon (éénmalig bij aanplanting)
- zweetslang voor watergift
- nevelsysteem (bv. festivals Werchter) (Legionella!)

JOUW TUIN?

- Wat ontbreekt van deze zaken in jouw tuin?
- Wat zijn de logische stappen die jij kan zetten in jouw tuin?
- Maak die helder voor jezelf.
- Kies de stap die jij nu graag wil zetten in je tuin.

LOGISCHE STAPPEN

1. Recuperatie van regenwater
2. Bomen & struiken: structuur van je tuin aanpassen
3. Borderplanten aangepast aan de hitte
4. Gazon
5. Waterelement
6. Verhardingen
7. Materialenkeuze
8. Hulpmiddelen

Herfst intentie

Zet je intentie uit
voor wat je wenst voor je tuin
voor het komende seizoen:

...

**Intentie voor
elk seizoen**

VRAGEN? LAAT HET WETEN!

www.tuineninbeweging.be

sofie@tuineninbeweging.be

